

Valsts ieņēmumu
dienests

03.12.2020.

Informatīvais materiāls

**Par Padomes 2019.gada
21.novembra Īstenošanas regulu
(ES) Nr.2019/2026, ar ko groza
Īstenošanas regulu (ES)
Nr.282/2011 attiecībā uz preču
piegādi vai pakalpojumu
sniegšanu, ko veicina elektroniskas
saskarnes, un uz īpašiem režīmiem
nodokļa maksātājiem, kas sniedz
pakalpojumus personām, kuras nav
nodokļa maksātājas, un kas veic
preču tālpārdošanu un konkrētas
preču piegādes iekšzemē**

Informējam, ka Eiropas Savienības Padome 2019.gada 21.novembrī ir izdevusi Īstenošanas regulu (ES) Nr.2019/2026, ar kuru groza Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr.282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – Regula Nr.282/2011).

Grozījumi attiecas uz ieviestiem konkrētiem noteikumiem, kas piemērojami nodokļa maksātājiem, kuri, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu, portālu vai līdzīgus mehānismus, veicina citu nodokļa maksātāju veiktas preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanu.

Regula saskaņā ar Administratīvā procesa likumu ir normatīvais akts, kuru iestāde un tiesa piemēro administratīvajā procesā, turklāt, ja tiek konstatēta pretruna starp starptautisko tiesību normu un tāda paša juridiskā spēka Latvijas tiesību normu, piemēro starptautisko tiesību normu. Regula ir tieši piemērojams tiesību akts.

Informējam, ka Eiropas Savienības Padome 2020.gada 20.jūlijā ir izdevusi Īstenošanas regulu (ES) Nr.2020/1112, ar ko groza Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2019/2026 attiecībā uz piemērošanas datumiem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju.

Tādējādi Regulas Nr.282/2011 grozījumi attiecas uz Direktīvas 2006/112/EK grozījumiem, ko piemēros ar 2021.gada 1.jūliju.

Preču piegāde un pakalpojumu sniegšana

Piemērojot Direktīvas 2006/112/EK 14.a un 242.a pantu (spēkā ar 2021.gada 1.jūliju, ievērojot Padomes Lēmumu (ES) 2020/1109 (2020.gada 20.jūlijs), ar ko Direktīvas (ES) 2017/2455 un (ES) 2019/1995 groza attiecībā uz transponēšanas un piemērošanas datumiem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju), **jēdziens "veicina" nozīmē**, ka, izmantojot elektronisku saskarni, notiek pircēja saziņa ar piegādātāju, kurš piedāvā pārdot preces ar elektroniskās saskarnes palīdzību, un rezultātā **ar šīs elektroniskās saskarnes palīdzību tiek piegādātas preces.**

Tomēr nodokļa maksātājs neveicina preču piegādi, ja **ir izpildīti visi šādi nosacījumi:**

- minētais nodokļa maksātājs ne tieši, ne netieši nenosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem tiek veikta preču piegāde;
- minētais nodokļa maksātājs ne tieši, ne netieši nav iesaistīts atļaujas došanā, lai veiktu iekasēšanu no pircēja par izdarīto maksājumu;
- minētais nodokļa maksātājs ne tieši, ne netieši nav iesaistīts preču pasūtīšanā vai tiešajā piegādē.

Direktīvas 2006/112/EK 14.a un 242.a pantu nepiemēro nodokļa maksātājam, kas nodrošina vienīgi jebko no turpmāk minētā:

- a) maksājumu apstrādi saistībā ar preču piegādi;
- b) preču iekļaušanu sarakstā vai reklāmu;
- c) pircēju novirzīšanu vai pāradresēšanu uz citām elektroniskām saskarnēm, kurās piedāvā iegādāties preces, bez jebkādas turpmākas iesaistīšanās piegādē.

Ja nav zināms nodokļa maksātāja statuss, tad uzskata, ka persona, kas pārdod preces ar elektroniskas saskarnes palīdzību, ir nodokļa maksātājs, savukārt persona, kas pērk šīs preces, nav nodokļa maksātājs.

Piemērojot Direktīvas 2006/112/EK 66.a pantu (spēkā ar 2021.gada 1.jūliju), nodokļa iekasējamības brīdis ir tas brīdis, kad piegādātājs, kas pārdod preces ar elektroniskas saskarnes palīdzību, vai persona, kura rīkojas tā interesēs, no pircēja ir saņēmusi maksājuma apstiprinājumu, paziņojumu par atļauju veikt maksājumu vai saistības veikt maksājumu – atkarībā no tā, kas notiek agrāk, neskatoties uz to, kad ir veikts faktiskais naudas maksājums.

Izmantojot elektronisko saskarni kā tirdzniecības platformu, nodokļa maksātājam ir pienākums glabāt uzskaiti par preču piegādi vai pakalpojuma sniegšanu. Nodokļa maksātājs veic šādu uzskaiti attiecībā uz piegādēm, par kurām uzskata, ka viņš pats ir saņēmis un piegādājis preces saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 14.a pantu, vai ja viņš piedalās tādu elektroniski sniegtu pakalpojumu sniegšanā, par kuriem uzskata, ka viņš rīkojas savā vārdā saskaņā ar Regulas Nr.282/2011 9.a pantu:

- a) saskaņā ar Regulas Nr.282/2011 63.c pantu, ja nodokļa maksātājs ir izvēlējis piemērot kādu no īpašajiem režīmiem, kas paredzēti Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6.nodaļā;
- b) saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 242.pantu, ja nodokļa maksātājs nav izvēlējis piemērot kādu no īpašajiem režīmiem, kas paredzēti Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6.nodaļā.

Lai samazinātu administratīvo slogu nodokļa maksātājiem, kas veicina konkrētas preču piegādes Kopienā, izmantojot elektronisku saskarni, tie ir atbrīvoti no pienākuma pierādīt pārdevēja un pircēja statusu, proti, ir ieviesti atspēkojami pieņēmumi: piegādātāji, kas pārdod preces ar minētās elektroniskās saskarnes palīdzību, tiek uzskatīti par nodokļa maksātājiem, to pircēji – par personām, kas nav nodokļa maksātājas.

Īpaši režīmi nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, vai kas veic preču tālpārdošanu vai konkrētas preču piegādes iekšzemē

“Ārpussavienības režīms” ir īpašais režīms pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātāji, kuri neveic uzņēmējdarbību Kopienā, kā noteikts Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6.nodaļas 2.iedaļā.

“Savienības režīms” ir īpašs režīms preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē, preču piegādēm dalībvalstī, kuras veiktas ar šādas piegādes veicinošas elektroniskas saskarnes palīdzību, un pakalpojumiem, ko sniedz nodokļa maksātāji, kuri veic

uzņēmējdarbību Kopienā, bet ne patērīga dalībvalstī, kā noteikts Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6.nodaļas 3.iedaļā.

“Importa režīms” ir īpašais režīms tādu preču tālpārdošanai, kas importētas no trešām teritorijām vai trešām valstīm, kā noteikts Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6.nodaļas 4.iedaļā.

Savienības režīmu nepiemēro pakalpojumiem, ko sniedz dalībvalstī, kurā nodokļa maksātājam ir saimnieciskās darbības pastāvīgā vieta vai kuram ir pastāvīgā iestāde.

Identifikācija

Identifikācijas dalībvalsts identificē nodokļa maksātāju, kas izmanto Savienības režīmu, ar pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) identifikācijas numuru, kā minēts Direktīvas 2006/112/EK 214. un 215.pantā.

Identifikācijas numurs, kas piešķirts starpniekam, kurš rīkojas tāda nodokļa maksātāja vārdā un interesēs, kas izmanto importa režīmu, ir atļauja, kas viņam ļauj darboties kā starpniekam un to izmantot, lai deklarētu PVN tādiem ar nodokli apliekamiem darījumiem, kurus viņš veic pats.

Ziņošanas pienākumi

Nodokļa maksātājs vai starpnieks, kurš rīkojas tā interesēs, ne vēlāk kā nākamā mēneša desmitajā dienā identifikācijas dalībvalstij elektroniski paziņo:

- a) par savu darbību, uz ko attiecas kāds no īpašajiem režīmiem, pārtraukšanu;
- b) par savu darbību, uz ko attiecas kāds no īpašajiem režīmiem, izmaiņām, kuru dēļ tas vairs neatbilst attiecīgajiem nosacījumiem, lai varētu izmantot šo īpašo režīmu;
- c) par visām izmaiņām identifikācijas dalībvalstij iepriekš sniegtajā informācijā.

Izslēgšana

Ja nodokļa maksātājs, kas izmanto kādu no īpašajiem režīmiem, atbilst vienam vai vairākiem Direktīvas 2006/112/EK 369.e pantā (spēkā ar 2021.gada 1.jūliju) noteiktajiem izslēgšanas kritērijiem vai 363.pantā vai 369.r panta 1. un 3.punktā (spēkā ar 2021.gada 1.jūliju) noteiktajiem kritērijiem svītrosānai no identifikācijas reģistra, tad **tikai identifikācijas dalībvalsts izslēdz šo nodokļa maksātāju no minētā režīma.**

PVN deklarācija

Jebkurš deklarācijas pārskata periods Direktīvas 2006/112/EK 364., 369.f vai 369.s panta (spēkā ar 2021.gada 1.jūliju) nozīmē ir atsevišķs deklarācijas pārskata periods. Deklarācija jāsniedz identifikācijas dalībvalstī.

Ja nodokļa maksātāji vai starpnieki, kuri rīkojas to interesēs, nav iesnieguši deklarāciju, tad identifikācijas dalībvalsts tiem elektroniski atgādina pienākumu

iesniegt šādu deklarāciju. Identifikācijas dalībvalsts atgādinājumu izdod desmitajā dienā pēc dienas, kurā būtu bijis jāiesniedz deklarācija, un elektroniski informē pārējās dalībvalstis, ka ir izdots atgādinājums.

Kad PVN deklarācija ir iesniegta, vienīgais veids, kā veic visas izmaiņas tajā ietvertajos skaitļos, kas attiecas uz periodiem līdz pēdējam deklarācijas pārskata periodam 2020.gadā un ieskaitot to, ir, izdarot grozījumus šajā deklarācijā, nevis izdarot pielāgojumus nākamajā deklarācijā.

Maksājumi

Nodokļa maksātājs vai starpnieks, kurš rīkojas tā interesēs, visus maksājumus veic identifikācijas dalībvalstij.

Nodokļa maksātājs vai starpnieks, kurš rīkojas tā interesēs, visus maksājumus veic patēriņa dalībvalstī, ja:

- ir iesniedzis PVN deklarāciju, bet maksājums nav veikts vai tas ir mazāks par summu, kas izriet no deklarācijas;
- PVN deklarācija nav iesniegta vai tā ir iesniegta ar nokavēšanos, vai tā ir nepilnīga vai nepareiza, vai PVN maksājums ir nokavēts.

Uzskaitē

Nodokļa maksātāja veiktajā uzskaitē ietver šādu informāciju:

- a) patēriņa dalībvalsti, kurā piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi;
- b) sniegto pakalpojumu veidu vai piegādāto preču aprakstu un daudzumu;
- c) preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas datumu;
- d) summu, kurai uzliedams nodoklis, norādot izmantoto valūtu;
- e) visus turpmākos palielinājumus vai samazinājumus summai, kurai uzliedams nodoklis;
- f) piemēroto PVN likmi;
- g) maksājamo PVN summu, norādot izmantoto valūtu;
- h) saņemto maksājumu datumu un summu;
- i) jebkādus maksājumus kontā, kas saņemti pirms preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas;
- j) ja ir izrakstīts rēķins, rēķinā ietverto informāciju;
- k) attiecībā uz pakalpojumiem – informāciju, ko izmanto, lai noteiktu vietu, kur pircējs veic uzņēmējdarbību vai kur tam ir pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta, un attiecībā uz precēm – informāciju, kas izmantota, lai noteiktu vietu, kur sākas un kur beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam;
- l) jebkādus pierādījumus par preču iespējamu atdošanu atpakaļ, tostarp summu, kurai uzliedams nodoklis, un piemēroto PVN likmi.

Nodokļa maksātāja vai starpnieka, kurš rīkojas to interesēs, veiktajā uzskaitē papildus minētajai informācijai ietver arī:

- a) pasūtījuma numuru vai unikālo darījuma numuru;
- b) unikālo sūtījuma numuru, ja nodokļa maksātājs ir tieši iesaistīts piegādē.

Īpašs režīms importa PVN deklarēšanai un samaksai

Īpašā režīma piemērošanai dalībvalstis var uzskatīt, ka nosacījums "uzrāda preces muitai tās personas interesēs, kura ir preču saņēmēja" ir izpildīts, ja persona, kura uzrāda preces muitai, paziņo par savu nodomu izmantot īpašo režīmu un iekasēt PVN no personas, kura ir preču saņēmēja.

Šis informatīvais materiāls ir aktualizēts, lai vēlreiz uzsvērtu tajā minēto normatīvo aktu jauno spēkā stāšanās datumu – 2021.gada 1.jūliju.